

Návrh, by na nemovitostech vložka čis. 952 bylo vloženo zástavní právo v poznamenaném pořadí, byl p r v ý m s o u d e m zamítnut, r e k u r s n í s o u d návrhu vyhověl. D ů v o d y: Napadeným usnesením byla zamítnuta žádost ze dne 16. února 1924 o vklad práva zástavního pro pohledávku 150.000 Kč v pořadí, poznamenaném dle usnesení ze dne 16. února 1924 z důvodu, že podle kupní smlouvy ze dne 21. července 1924 bylo ve vložce čis. 952 vloženo právo vlastnické pro Egona G-a. Rekursu nelze odepřítí oprávnění. Poznámka pořadí podle Šu 53 knih. zák. má ten účinek, že o žádosti za vklad poznamenaného práva, byla-li podána včas, jest za to míti, že byla podána v době žádosti o poznámku pořadí. Změna knihovního stavu nastavší po tomto čase, nemůže míti vlivu na právo poznamenané, poznamenané pořadí může býti požadováno, i když nemovitost po této době byla převedena na osobu třetí, která si musila býti vědoma toho, že může nastati zatížení právem poznamenaným.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Dovolacímu rekursu nelze přiznati oprávnění. Podle Šu 56 odstavec druhý knih. zák. může býti zápis v poznamenaném pořadí povolen i tehdy, když po zakročení o poznámku pořadí byla nemovitost převedena na osobu třetí. Podle tohoto ustanovení nebylo tedy nikterak na závadu povolení vkladu práva zástavního v poznamenaném pro ně pořadí, že nemovitost vl. čis. 952 přešla do vlastnictví jiné osoby, než která o poznámku pořadí zakročila a bylo při tom úplně vedlejší, že o přechodu vlastnictví navrhovatelka zápisu zástavního práva snad věděla a s ním souhlasila. Vzhledem k ustanovení Šu 56 odstavec druhý knih. zák. nevadilo však dále povolení zápisu zástavního práva v poznamenaném pořadí ani to, že listina, sloužící za základ vkladu, nepochází od nynějšího vlastníka nemovitosti, nýbrž vydána byla jeho předchůdcem, jenž o poznámku pořadí zakročil. Jde tu ovšem o výjimku ze zásady Šu 21 knih. zák., podle níž zápis do pozemkové knihy jest přípustným toliko proti vlastníku nemovitosti nebo věcného práva, jehož se zápis týče, ale v případech Šu 56 odstavec druhý knih. zák., i když se to tu výslovně nestanoví, platí výjimka, což nutno usuzovati z toho, že jinak ustanovení Šu 56 odstavec druhý knih. zák. nemělo by významu a nebylo by ho zapotřebí a že v případech Šu 56 odstavec druhý knih. zák. nebyla by bez této výjimky, jak blíže jest rozvedeno v rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 16. dubna 1924 R I 264/24 čis. sb. n. s. 3733, účelu poznámky pořadí, najmě pokud jde o zástavní právo, zabezpečení úvěru lze dosáhnouti.

Čis. 4761.

Cís. nařízení ze dne 15. září 1915, čis. 278 ř. zák.

Dědic ručí s odkazovníkem nedílně za dědické poplatky. Bez svolení poddědiců nelze ze substituční podstaty zaplatiti část dědických poplatků, připadajících na předního dědice.

(Rozh. ze dne 3. března 1925, R I 181/25.)

Přední dědička žádala na pozůstalostním soudě, by jí z podstaty, utvořené z jejího nápadu, substitucí ve prospěch sourozenců vázaného, bylo vydáno 5540 Kč 05 h jakožto polovice 11.080 Kč 10 h, které má platit na poplatky 9150 Kč a 5382 Kč 22 h, tedy úhrnem 14.532 Kč 22 h, na které jí z pozůstalosti bylo vydáno 3452 Kč 12 h jako záloha. Substituti dali svolení pouze ku vydání 2691 Kč 11 h jakožto polovičky z 5382 Kč 22 h, tvořícího díl dodatečně vyměřené osobní daně z příjmu zůstavitele za rok 1921 a 1922, která částka jest vlastně dluhem pozůstalostním, o které jmění pozůstalostní se zmenšuje. Soud své stolice ve smyslu tohoto souhlasu substitutů dal svolení k vybrání 2691 Kč 11 h ze substituční podstaty. Žádost o vydání další požadované částky první soudce zamítl s poukazem na to, že ostatní dědicové s tím nesouhlasí a nárok přední dědičky jest sporným. Rekursní soud k rekursu přední dědičky napadené usnesení potvrdil. Důvody: Pozůstalostní soudce v řízení nesporném nemůže rozhodovati o žádosti jednoho z účastníků proti vůli účastníků druhých. Soud pozůstalostní poplatky dědické nevyměřoval a proto důvody rekursu na předpisy poplatkové se odvolávající nemohou míti vlivu na rozhodnutí soudní. Když substituti nedali souhlasu k tomu, aby z podstaty substituční byla zaplacená část poplatků dědických, připadajících na dědičku, substitucí zatíženou, zcela správně první soudce návrh dědičky zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Na podporu svého názoru, že poplatkem jest zatíženo jmění, tvořící pozůstalost, v tomto případě jmění vázané fideikomisární substitucí a nikoliv osoba dědice, uvádí stěžovatelka předpisy §§ 8—10 a §u 23 cís. nař. ze dne 15. září 1915, čís. 278 ř. zák. Těmito ustanoveními nemůže však nijak dokázati správnost svého názoru, poněvadž obsahují toliko pravidla o tom, kdy nastává povinnost poplatková z dědického nápadu, nikoli o tom, že touto povinností je stíženo jmění samo, jež jest předmětem nápadu dědického neb substitučního. Otázku spornou však zcela jasně řeší též § 23 cit. nař., jenž praví, že k zaplacení dědických poplatků je povinen nabyvatel a jeho právní nástupci, po případě, je-li jich více, každý z nich rukou nedílnou a proto ručí i dědic nedílně za poplatky z odkazu spolu s odkazovníkem, třebaže má dle zákona právo vybrati si poplatek na odkaz vypadající při jeho vydání. Z tohoto zvláštního předpisu nemůže ještě stěžovatelka vyvozovati správnost svého názoru, poněvadž zákon tímto ustanovením chce pouze zabezpečiti dědice, jenž zaplatil i poplatek z odkazu, jelikož dle prvního odstavce §u 23 cit. nař. jest pravidlem, že poplatkem jest povinen každý nabyvatel. Dle §u 613 obč. zák. má fiduciář pouze práva a povinnosti poživarele substituční podstaty, kteráž musí proto pro případ, že by substituce nastala, zůstatí neztenčená. Právem tedy poukázaly oba nižší soudy na to, že jest posud nejisto, zda případ substituce nenastane a že stěžovatelka má sama bez vybrání ze substituční podstaty zaplatiti poplatek, připadající i na tuto podstatu, poněvadž bere z ní užitky. Substituti ne-

svolili k vybrání poplatku ze substituční podstaty a nemá významu, poukazuje-li se k tomu, že substituti dříve již dali stěžovatelce zálohu na zaplacení poplatků. Má-li tedy podstata zůstatí pro případ substituce neztenčená, nemůže se o tom mluvit, že by substituti byli obohaceni, když stěžovatelka zaplatí sama poplatky, na toto vázané jmění připadající. Právnem tedy povolily oba nižší soudy pouze vydání částky 2.691 Kč 11 h, kteráž se týká vlastně jako dluh substituční podstaty a odepřely vydání další částky. Dovolací stížnost není s hlediska Šu 16 nesp. říz. odůvodněna a nebylo jí proto vyhověno.

Čís. 4762.

Věřitel není oprávněn propustiti z hypoteky jednu ze simultánně zavazených nemovitostí na újmu majitelů ostatních simultánních hypotek. Učinil-li tak přece, jest dlužník oprávněn sraziti si z pohledávky peníz, odpovídající hodnotě jistoty, již se věřitel vzdal. Tuto srážku dlužno vypočísti obdobným použitím Šu 222 ex. ř.

Vlastník simultánně zavazené nemovitosti nemůže si sraziti z celé požadované pohledávky peníz, jež vlastník jiné simultánně zavazené nemovitosti složil na soudě k zaplacení dluhu, dokud složení na soudě nebylo uznáno spraveným.

(Rozh. ze dne 3. března 1925, Rv I 1688/24.)

Při koupi pozemku č. kat. 245 společností s r. o. bylo pro prodávatele vloženo na pozemku zástavní právo za nedoplatek kupní ceny 30.000 Kč. Od společnosti s r. o. koupili část pozemku čkat. 245/66 manželé K-ovi, část 245/68 manželé F-ovi a část 245/69 manželé L-ovi. Pohledávka 30.000 Kč zůstala simultánně váznouti. Nabyv od prodávatele postupu pohledávky 30.000 Kč propustil žalobce ze zástavního závazku pozemek čkat. 245/69, náležející manželům L-ovým a vyzval po té manžele F-ovy, by mu zaplatili celou pohledávku 30.000 K. Manželé F-ovi zaplativše mu pouze 4.251 Kč, namítli proti žalobě o zaplacení zbytku 26.349 Kč s útratami a výlohami postupu, že za pohledávku 30.000 Kč simultánně na třech pozemcích, ve třech vložkách zjištěnou, ručil každý z majitelů simultánní hypoteky dle Šu 222 ex. ř. pouze v poměru výměry jejich pozemku, a) na pozemek jejich že dle toho vypadlo 4251 Kč, které žalobci zaplatili, b) majitelé druhého pozemku, manželé K-ovi, podíl na ně dle výměry vypadající 13.976 Kč s přísl. zaplatili žalobci složením na soudě a c) majitelé třetího pozemku, manželé L-ovi, na něž vypadal zbytek 11.773 Kč, jako své blízké příbuzné sprostil žalobce povinnosti částku tu platiti, propustiv ze zástavy jejich pozemek a proto že proti žalovaným tuto pohledávku, na manželé L-ovy vypadající, uplatňovati nemůže, poněvadž úmluva mezi nimi a žalobcem stala se v úmyslu, žalované poškoditi, žalované také o tuto částku poškodil, takže jsou oprávněni domáhati se na něm náhrady této škody. Namítli proto započtením uvedenou částku proti žalobnímu nároku a dále namítli, že žalobce vzhledem k ustanovení Šu 1358 obč. zák. nemůže od nich požadovati zapla-